

Az ősatyák történetén végigvonul: Isten kiválaszt egy-egy embert, ígéretet tesz neki, áldást ígér. Az, hogy kit választ ki, saját döntése, de fontos az is, hogy az ember hogyan fogadja: hittel, nyitottan arra, hogy az Úr vele valami újat akar kezdeni, amit ő addig nem ismert, vagy csak arra tekint, ami addig is az övé volt. A láthatókra néz, vagy a láthatatlanokra? Lót „látta a Jordán környékét és magának választotta” (1Móz 13,10–11), Ábrahám pedig „hitt az Úrnak, és ez tulajdoníttatott neki igazságul” (1Móz 15,6). Ézsau csak a saját véges életét látta, és azt mondta: „minek nekem az elsőszülöttségi jog”, Jákób tudta, hogy az elsőszülöttség áldás Istentől, és ezt akarta minden módon megszerezni. Fontos volt neki, de rossz utakon kereste. Abban is tévedett, hogy „megszerezni” akarta. Amit Isten nekem akar adni, azt nem megszerezni kell: nem lehet kicsalni, nem is a munkámért kaphatom meg. Isten nekem akarja adni, és az a kérdés, hogy elfogadom-e.

Jákób megszerzett egy áldást. Látjuk benne a csalást, de látnunk kell benne Isten döntését is. Ő kettőjük születésekor megígérte: „a nagyobbik szolgál a kisebbnek”. Izsák, amikor megáldja Jákóbot, ennek a beteljesedését kéri: „légy úr a te atyádfiain” (27,29). Ézsau csak a csalást látja. Korábban ő maga mondta, hogy nem kell neki az elsőszülöttség; most, hogy elvették tőle, haragszik, de már nem kaphatja meg.

Jákóbnak menekülnie kell. Semmit nem visz magával, „csak pálcájával megy át a Jordánon” (32,10/11). De az Úr már az út elején megszólítja. Megmutatja, hogy „van út a mennybe”, van út Istenhez. Már ez is egy ígéret Krisztusról, hiszen Ő az út az Atyához. A létrán az angyalok járnak fel-le, de Jákóbbal maga az Úr szól.

Megígéri, hogy Jákóbbal lesz. Ez az, amiből Ézsau kimarad. Ézsaué lehet minden, ami otthon van, meggazdagodhat, de Jákób ennél többet nyer. Az Úr lesz vele. Még nem tudja, hogy ez mit jelent: mit fog átélni vele, miben fogja az Úr őt megsegíteni, hogyan és milyennek fogja Jákób megismerni az Urat. – Amikor valaki megtér, először csak annyit tud: az Úr őt befogadta, most már vele lesz, és arra gondol: mindene megvan, nem kell neki semmi más.

Megígéri, hogy visszahozza arra a földre, amelyről most menekül. Isten Ábrahámnak és Izsáknak is egyszerre ígérte meg az áldást, az utódokat és Kánaán földjét, most Jákóbnak is kijelenti, hogy ezek együtt érvényesek. (1Móz 13,15–16; 26,3)

Megígéri, hogy „a te magodban nyernek áldást a föld minden nemzetségei”. Jákób kap meg minden ígéretet, amit korábban Ábrahám és Izsák kapott. Ez az ígéret Krisztusról szól, Őbenne lett Ábrahám áldása a pogányoké (Gal 3,14).

„Bizonyára az Úr van ezen a helyen, és én nem tudtam.” Erre kell ma is rádöbbenie az embernek. Enélkül nincs megtérés. Ez az első: felismerem, hogy az ígében, amit hallok, Isten szólít meg, valamilyen eseményben Isten cselekszik és üzen nekem valamit – és azt mondom: igen, Uram, Te szólsz, én pedig hallgatok rád. Isten további ígéretei, ajándékai is csak ezután lesznek az enyéim.

„Félelmetes ez a hely... Isten háza és a menny kapuja.” Aki Istennel találkozik, meglátja, hogy Ő szent. A „menny kapuján” át az Ő világossága ér el, meglátom, hogy bűnös vagyok, és nem juthatok Isten közelébe – csak ha hiszek az Ő ígéretében: a „magban”, Krisztusban, aki azóta eljött és megváltott. – Jákób, mielőtt továbbmegy, oltárt épít. Találkozni akar még ezután is az Úrral, de másoknak is látniuk kell (az utódoknak, akik ezen a földön fognak élni, miután Jákób visszatért): lehet találkozni Istennel.

„Ha Isten velem lesz...” Jákób hisz ebben. Ami később történik vele, abban is meglátja, hogy az Úr volt vele, Ő segítette meg (1Móz 31,42; 32,10/11; 33,11). Valóban végig vele van az Úr, és ezért hálás. Ezért mondja így: „*bármit adsz nekem*, a tizedét neked adom” (és nem így: „*amit szerezek*”, Lk 18,12), mert tudja, hogy mindent az Úr adott neki.

Jákób már kapott Istentől ajándékokat és ígéreteket. Így gondolkodik róluk: „bármit adsz nekem...” Mégis van valami az életében, amit ő maga „szerzett”: az elsőszülöttség és az ezzel járó áldás. Ezt kell később letennie az Úr kezébe, hogy aztán megkapja magától az Úrtól, mint igazi áldást. Ez az ő „küzdeme Istennel”, amin nekünk is át kell mennünk: amit magam szereztem magamnak, át kell adnom Istennek. Ő, ha akarja, visszaadja, mint újat, mint igazit; ha akarja, teljesen elveszi. Van-e még az életemben „saját szerzemény”, amire büszke vagyok, és meg akarom tartani? Küzdjek meg ezzel az akaratommal, mert az Úr annak a helyére áldást akar adni: még szorosabb közösséget Övele, és gyümölcsöket.

Jer 29,12–13

Ha segítségül hívtok, és állhatatosan imádkoztok hozzám, akkor meghallgatlak benneteket. Megtaláltok engem, ha kerestek és teljes szívvel folyamodtok hozzám.